

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษาโรงเรียน
ลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี

โดย

รัตนากร วงศ์ศรี

นันทกา โกมลเสน

รุ่งฤดี พรหมแก้วงาม

ธันวาคม 2551

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนลำปาง พาณิชย์การและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง
ที่ปรึกษา	ดร. กรวิก พรนิมิตร นางสาวสุวัฒนา หาญกิตติวัฒน์
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางรัตนากร วงศ์ศรี นางสาวนันทกา โกมลเสน นางสาวรุ่งฤดี พรหมแก้วงาม
หน่วยงาน	โรงเรียนลำปางพาณิชย์การและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง
ปีที่ทำเสร็จ	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนลำปางพาณิชย์การและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนลำปางพาณิชย์การและเทคโนโลยีจำนวน 190 คน นักเรียนจำนวน 3,234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติ ที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าวิธีที่ดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาในวิธีแรกคือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของครูคือ ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ควรมีการปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาด และควรจัดกิจกรรมนอกสถานที่ที่มุ่งเน้นกิจกรรมสร้างประโยชน์เพื่อส่วนรวม

แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน คือ ครูควรเพิ่มความเอาใจใส่ต่อความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และควรมีความเข้มงวดให้มากขึ้น มีการรณรงค์ให้ช่วยกันรักษาความสะอาด

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นจุดบอดและเป็นความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และอาจเป็นต้นเหตุที่ทำให้สังคมไทยก้าวไปสู่จุดวิกฤตได้ คุณธรรม จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ สำหรับทุกคนในสังคมที่จำเป็นต้องรับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก หรือเมื่อยังเป็นนักเรียน นักศึกษาอยู่ เพราะเป็นช่วงเวลาที่สามารรถเรียนรู้และได้รับการปลูกฝังความคิดที่ถูกต้องได้ง่าย โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา ดังนั้นครูอาจารย์ที่มีภาระหน้าที่สำคัญ ในการอบรมสั่งสอนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของ นักเรียน นักศึกษาเพื่อที่จะสามารถหล่อหลอมนักเรียนนักศึกษาให้เป็นผู้ที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปกับวิชาความรู้ และทักษะวิชาชีพความสามารถที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม

นอกจากนี้ นักการศึกษาหลายท่าน ตั้งข้อสังเกตว่า สิ่งที่น่าห่วงเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลใน ชาติบ้านเมืองขณะนี้ มิใช่อยู่ที่คุณภาพทางด้านสติปัญญาหากแต่อยู่ที่คุณธรรม จริยธรรมของคนใน สังคมเป็นส่วนใหญ่ ความเจริญทาง ด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจ ต่างคึกคะนอง ไขว่คว้า แข่งแย่ง เพื่อให้ ได้มาซึ่งอำนาจ เงิน อิทธิพล ตำแหน่ง หน้าที่ เพื่อสนองกับความต้องการและความสำเร็จแห่งตน โดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม ไม่นำพาต่อคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเคยยึดถือปฏิบัติต่อกัน มาช้านาน การดำรงชีวิตเปลี่ยนไป ดังเห็นได้จากข่าวสาร ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่นปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งก่อให้เกิด พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

การจัดการอาชีวศึกษาและการประเมินผลการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ. ศ. 2545 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พ.ศ.2546 ของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีเกณฑ์ประกันคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยมีข้อกำหนดใน มาตรฐานที่ 3 คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการดูแลผู้เรียนและ จัดกิจกรรม โดยจัดทำระบบการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพจัด กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ รวมทั้งด้าน

บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2549 : 25)

จากข้อมูลของฝ่ายกิจการนักศึกษาโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี พบว่าปัญหาต่าง ๆ ของ นักเรียนนักศึกษา ส่วนใหญ่คือ การมาสาย ขาดเรียน การหนีเรียน การทะเลาะวิวาท การดื่มสุราการสูบบุหรี่ และ การไม่เข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน จากข้อมูลดังกล่าวมีนักเรียน นักศึกษาที่ถูกลงโทษ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ และตัด คะแนน ความประพฤติ ตลอดจนไม่ผ่านการประเมินผล ต้องลงทะเบียนปฏิบัติงานซ่อมเสริมกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ และเข้ารับการฝึกอบรมค่ายธรรมะ เพื่อปรับพฤติกรรมอยู่เสมอ ในทุกภาคเรียน ถึงแม้ว่าจะได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่ลดลง

จากสภาพปัญหาพฤติกรรมนักเรียนนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น ถ้าวิเคราะห์กันอย่างถ่องแท้แล้ว พบว่าพฤติกรรมต่าง ๆ มีสาเหตุมาจากความเสื่อมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งสิ้น กลุ่มผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการฝ่ายกิจการนักศึกษาของโรงเรียน ฯ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่ดำเนินการอยู่ และแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปทำการวางแผนในการพัฒนา นักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับความรู้ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็ก และเยาวชนในสังคมปัจจุบัน เพื่อชีวิตก้าวไปสู่ความสุข และประสบผลสำเร็จ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษาของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ ครูผู้สอน และนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนลำปาง
พานิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง พ.ศ. 2550 รวมประชากรทั้งสิ้น 3,424 คน โดย
จำแนกเป็นครู 190 คน และนักเรียน 3,234 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและแนวทางการพัฒนาการ
ดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนลำปางพานิชยการและ
เทคโนโลยี จังหวัดลำปาง จะศึกษาในขอบเขตการดำเนินงาน 4 วิธีดังนี้

1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
3. กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
4. การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรม

นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม
กับยุคสมัยและบังเกิดคุณประโยชน์กับชีวิต

คุณธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นคุณ ความดีงาม สภาพที่เกื้อกูล

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อพึงปฏิบัติ ตลอดจนการดำเนินชีวิตที่ดีงามหรือ
ถูกต้อง กับเกณฑ์สังคม

นักเรียนนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนลำปางพานิชยการและเทคโนโลยี
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนลำปาง
พานิชยการและเทคโนโลยี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลงานวิจัยสามารถนำไปพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาในโรงเรียนลำปาง
พาณิชยการและเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีคุณค่าต่อ
ตัวเองและสังคมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจะทำการศึกษา เอกสาร ตำราและงานวิจัย ในเรื่อง ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม
2. วิธีปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม
3. กระบวนการพัฒนาจริยธรรม
4. สาเหตุที่เป็นปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษา
5. โครงการกิจกรรมของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรม

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2531:190) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมว่า คุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดีหรือหน้าที่อันพึงอยู่ในตัว

สมพิวิ ชื่นตระกูล (2536 : 7) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม คือ การกระทำ ความดี เป็นสิ่งที่ทำไปแล้วตนเองไม่เดือดร้อน ผู้อื่นไม่เดือดร้อนเป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่าย และ สิ่งที่ทำไปเป็นประโยชน์แก่กุลด้วยประการทั้งปวง

โกสินทร์ รังสียาพันธ์ (2531 : 20) กล่าวว่า คุณธรรมก่อให้เกิดคุณธรรมอื่น คือ เมื่อฝึก คุณธรรมคุณธรรมหนึ่งแล้วก็พลอยได้คุณธรรมอื่นๆ ไปด้วย แต่ถ้าปล่อยให้เกิดกิเลสอย่างหนึ่ง เกาะกุม กิเลสอีกอย่างหนึ่งก็จะตามมาด้วยเช่นกัน

ชัยวัฒน์ อุตพัฒน์ (2526 : 12) ได้กล่าวว่า คุณธรรมเป็นคุณสมบัติของบุคคลซึ่งทำให้ ผู้มีคุณธรรมรู้จักแสวงหาคุณธรรมคุณงามความดี และทำให้เขาได้บรรลุถึงจุดหมายอันดีเลิศทั้งใน ด้านความประพฤติทั่วไปหรือขอบเขตจำกัดแห่งความประพฤติ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์(2527 : 387) ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรม หมายถึง ความดี

ความงาม ความซื่อสัตย์ ความพอดี ความอดทน ขยันหมั่นเพียร

จากความหมายของคุณธรรมดังกล่าวพอสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความดี ความงาม ความถูกต้อง ในการแสดงออกทั้งกาย วาจาใจ ของแต่ละบุคคล ซึ่งยึดมั่นไว้เป็น หลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย ซึ่งอาจส่งผลให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง มีความสุข จะทำให้เกิดประโยชน์ตนเองและสังคม

ความหมายของจริยธรรม

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 51) ได้ให้ความหมายว่าจริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อพึงปฏิบัติที่ตั้งอยู่ในคุณงามความดี โดยเฉพาะในสังคมไทยเรายึดมั่นในคุณงามความดี ตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพุทธศาสนา

พนัส หันนาคินทร์ (2526 : 44) ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ อันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองในสังคมการที่ จะปฏิบัติเช่นนั้นได้ ผู้ปฏิบัติจะต้องรู้จักว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ดังนั้น การปฏิบัติตามหลักธรรม จะต้องประกอบกันทั้ง ความรู้สึกทางจิตใจ และการปฏิบัติทางกายอันสอดคล้องกับความรู้สึกทาง จิต

ชัยพร วิชชาวุธ (2530: 6) ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรมหมายถึง หลักเกณฑ์ การตัดสินใจ ความถูกต้องของพฤติกรรม หลักเกณฑ์การประเมินผลดี ผลเสียของพฤติกรรม และ ปฏิบัติการต่อพฤติกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นพฤติกรรมทางบวกหรือพฤติกรรมทางลบ

จริยธรรมนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ถ้าคนในสังคม ใดมีจริยธรรมสูงสังคมนั้นจะมีแต่ความเจริญ ผู้ที่มีจริยธรรมสูงจะมีพฤติกรรมแต่ในสิ่งที่ดีและ บรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าอันพึงประสงค์ (กรมวิชาการ . 2541 : 43)

พระธรรมญาณมุนี (2531 : 103) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นรูปแบบของการปฏิบัติตนการดำเนินตนที่มีความเหมาะสมแก่ภาวะฐานะ ะกาลเทศะและเหตุการณ์ปัจจุบัน

สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออกถึงความดีงาม ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรือง เป็นประโยชน์ ต่อสังคมและการพัฒนาประเทศชาติ

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

ความสำคัญของคุณธรรม

คุณธรรมเป็นพฤติกรรมหรือลักษณะการแสดงออกของคนเราภายใน จัดในสิ่งที่ดีเพื่อจะแสดงออก ทางกาย วาจาหรือจิตใจ มีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของคุณธรรมไว้ดังนี้

วีระ บำรุงรักษา(2527 : 13 กล่าวว่า เป็นพื้นฐานการแสดงออกของการกระทำที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น อนึ่งคุณธรรมเป็นบ่อเกิดของจริยธรรมเป็นแก่นของค่านิยม

โกสินทร์ รัชสิยาพันธ์ (2530 : 20) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามที่ควรปลูกฝังและดำรงไว้ คุณธรรมก่อให้เกิดคุณธรรมอื่นๆ คือ เมื่อฝึกคุณธรรมใดคุณธรรมหนึ่งแล้วก็พลอยได้คุณธรรมอื่นๆ ไปด้วยยังเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ผู้สนใจพัฒนาบุคลิกภาพจะต้องสนใจฝึกฝนคุณธรรมให้มั่นคง

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ความสำคัญของคุณธรรมทำให้เกิดจริยธรรม ค่านิยมที่เหมาะสมส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้อง ตลอดจนทำให้เกิดความสุขความพอใจให้กับตนเองและทำให้เกิดสันติสุขต่อสังคม ซึ่งคุณธรรมสามารถที่จะปลูกฝังกันได้ เมื่อบุคคลเกิดคุณธรรมอย่างหนึ่งก็จะส่งผลให้เกิดคุณธรรมด้านอื่นๆ ตามมา

ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขถ้าคนในสังคมใดมีจริยธรรมสูง สังคมนั้นจะมีแต่ความเจริญ ผู้มีจริยธรรมสูงประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีและบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าพึงประสงค์ (กรมวิชาการ 2541 : 43)

2. วิธีปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ชำระ วุฒิจันทร์ (2524: 76-77) ได้กล่าวว่า การปลูกฝังและหล่อหลอมให้เด็กนักเรียน นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมครบถ้วน สมควรตามความมุ่งหมายของการศึกษา ในแผนการศึกษาแห่งชาติจะต้องมีการดำเนินการให้ครบถ้วนทั้งระบบ ทั้งนอกโรงเรียนและในโรงเรียน จะยกภาระให้แก่โรงเรียนหรือสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ แนวทางการวิธีการ

ตลอดจนหัวข้อธรรมหรือ สังกัปกของคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ ก็จะต้องตรงกันทั้งสังคม นอกโรงเรียนและในโรงเรียนด้วย แหล่งหล่อหลอมจริยธรรมแก่เด็กนักเรียนนักศึกษา โดยส่วนรวมมีดังนี้

1. บิดามารดา บ้าน หรือสถาบันครอบครัว เป็นแหล่งแรกที่ทำให้การปลูกฝังหล่อหลอมตลอดจนถ่ายทอดลักษณะอันทรงคุณธรรมและจริยธรรมแก่สมาชิกในครอบครัว และต้องทำหน้าที่นี้ต่อไป แม้เด็กจะเข้าไปรับการศึกษาอบรมในโรงเรียนระดับต่าง ๆ อยู่แล้วก็ตาม นักการศึกษาได้ศึกษาผลกระทบของการเลี้ยงดูเด็กแบบต่าง ๆ ต่อความมีคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปรากฏว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาก มีลักษณะความรับผิดชอบวินัยทางสังคมและความความเอื้อเฟื้อสูงกว่าเด็กที่ได้รับการรักจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองน้อย เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมมากจะมีลักษณะ เชื่อฟัง สุภาพ เอื้อเฟื้อ แต่มีลักษณะขี้อาย เก็บตัว ใจน้อย และชอบพึ่งพาผู้ใหญ่ ส่วนเด็กที่เลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยไม่เชื่อฟังไม่มีความรับผิดชอบและขาดสมาธิ เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลเป็นเด็กที่ไม่ก้าวร้าวรู้จักรับผิดชอบชั่วดีรู้สึกอายเมื่อทำผิด

2. ญาติผู้ใหญ่และสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและหล่อหลอมจริยธรรมให้แก่เด็กในครอบครัวเช่นเดียวกันโดยปกติเด็กจะเรียนรู้เจตนาเชิงจริยธรรมจากผู้ใหญ่ด้วยการสังเกตละเอียดแบบ มากกว่าที่จะได้มาจากการฟังคำสั่งของผู้ใหญ่โดยตรง ถ้าหากผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีลักษณะเด่นเป็นที่ยกย่องบูชาแก่เด็กมา เด็กมีแนวโน้มเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ขึ้นมาเท่านั้น

3. เพื่อนๆ ของเด็กเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดค่านิยมทางคุณธรรม และจริยธรรมบางอย่างให้เด็กได้รับรู้ รับผิดชอบต่อปฏิบัติเพื่อให้เกิดพฤติกรรมคล้ายตามเพื่อนๆ ได้ โดยเฉพาะในวัยรุ่นการทำอะไรตามเพื่อนจะเห็นได้ชัดที่สุด การเรียนรู้เชิงจริยธรรมของเด็กมิใช่มาจากเพื่อนเพียงฝ่ายเดียว แต่ยังได้มาจากการได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน การเข้าใจกันและกัน ในระหว่างเด็กวัยเด็กเดียวกันเองด้วย ซึ่งเพื่อนๆ ดังกล่าวนี้รวมทั้งเพื่อนในโรงเรียนและนอกโรงเรียนด้วย

4. พระสงฆ์หรือผู้นำทางคุณธรรมและจริยธรรมในหมู่บ้าน ตำบลหรืออำเภอ หรือท้องถิ่นที่เด็กนักเรียนอยู่นั้น เป็นที่เคารพนับถือของผู้ใหญ่ในสังคมนั้น และได้มอบให้เป็นผู้อบรมสั่งสอนด้านจริยธรรมแก่ประชาชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ การปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของพระสงฆ์หรือผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นนั้น มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กนักเรียนนักศึกษาในท้องถิ่นนั้นด้วย

5. สื่อมวลชนหรือสื่อมวลชนทุกรูปแบบในปัจจุบันนี้มีบทบาทสำคัญยิ่ง ต่อการปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงเจตนา ค่านิยมตลอดจนรูปแบบของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

นักเรียน นักศึกษา หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ตลอดไปถึงภาพยนตร์ บทเพลง หนังสืออ่าน เป็นทั้งเครื่องปลูกฝังค่านิยมทางคุณธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชนทุกวัย และในขณะเดียวกัน ถ้าสิ่งเหล่านี้ไม่ได้รับความสนใจด้านที่ช่วยปลูกฝังความมีจริยธรรมที่ดีแก่เยาวชนแล้ว ยังอาจเป็นเครื่องมือทำลายหรือขวางกั้นการปลูกฝังหล่อหลอมให้เด็กนักเรียนนักศึกษาให้เป็นผู้คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงปรารถนาไว้ด้วย

6. โรงเรียนหรือสถานศึกษา ซึ่งรวมอยู่ถึงการจัดสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษา การบริหารและการให้บริการต่างๆ ในสถานศึกษา การเป็นตัวอย่างที่พึงปรารถนาของครู อาจารย์ การเรียนการสอนวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาการที่เกี่ยวกับจริยศึกษา โดยเฉพาะการจัดการกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนั้น ใช้วิธีการหล่อหลอมดังที่กล่าวมาในข้างต้นด้วยวิธีการใช้นิทานวรรณคดีหรือข่าวสารจากชีวิตจริง การใช้วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง แผ่นโปสเตอร์การอธิบาย การเทศนา การดัดเตือน การสนทนา การยกย่องสรรเสริญ การชมเชย การแก้ไขและวิจารณ์ข้อบกพร่อง

3. กระบวนการพัฒนาจริยธรรม

ภิญโญ สาร(2522:9) กล่าวมาพัฒนาจริยธรรม คือ การสร้างสรรค์หลักการอันเป็นคุณความดีที่ควรประพฤติมีหลักการสำคัญย่อๆ 8 ประการของวิถีประชาธิปไตย คือ

1. เอาเหตุผลและความรู้จากประสบการณ์เป็นหลักในการดำเนินชีวิต
2. ให้ความสำคัญแก่เอกชนพร้อมๆ กับการเคารพคัมภีร์
3. ถือว่ารัฐเป็นเพียงเครื่องมือรับใช้ประชาชน ไม่ใช่รัฐเป็นนาย ประชาชนเป็นทาส
4. ใช้ความสมัครใจเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ไม่ใช่การบีบบังคับหรือบังคับ
5. เคารพกฎหมายและการยึดหลักกฎหมายเป็นแนวดำเนินชีวิต
6. ถือว่า วิธีการมีความสำคัญมากไม่น้อยไปกว่าผลสำเร็จที่บรรลุปลายทาง
7. ให้โอกาสทุกคนอภิปรายแสดงความคิดเห็นก่อนที่จะให้เขาตกลงใจทำอะไรก็ตาม
8. เคารพในหลักแห่งความเสมอภาคอย่างน้อยในขั้นมูลฐานของมนุษย์ทั้งมวล

การพัฒนาจริยธรรมตามแนวความคิดของโคลเบิร์ต (อ้างในพรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ 2526 : 7-13) เขามีความเชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการพัฒนาไปตามวุฒิภาวะของคน ซึ่งพบว่าจริยธรรมนั้นมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะ มีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญาและระดับการศึกษา จะช่วยนักเรียนอย่างมาก ที่จะจัดเนื้อหาวิชาการจริยธรรมให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก

ฉะนั้นการสอนจริยธรรมในโรงเรียนจึงควรจัดในระบบหลักสูตรต่อเนื่อง ตามแนวคิดของ บรูเนอร์ นักจิตวิทยาปัญญานิยมอีกผู้หนึ่งด้วย วิธีการสอนจริยธรรมในโรงเรียนจะช่วยปลูกฝังจริยธรรมแก่เยาวชนไทยให้แน่นหนาได้มั่นคงเหมือนกับรากแก้วต้นไม้

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย

การชำระเรื่อง วุฒิจันทร์ (2524 : 14-17) กล่าวว่า ความรู้สึกรู้จักคิดและพฤติกรรมของคนไทยเป็นไปตามหลักธรรมในศาสนาที่คนไทยนับถือ คนไทยกว่าร้อยละ 95 ของพลเมืองทั้งประเทศเป็นพุทธศาสนิกชน ที่นับถือพระพุทธศาสนาสืบเนื่องเป็นเวลานานบุตรธิดา ได้รับการศึกษาอบรมในชั้นแรกจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองซึ่งเป็น ศาสนิกชน จึงรับเอาคตินิยมทางพุทธศาสนาเข้าเป็นพื้นฐานทางความคิด และพฤติกรรมตามปกติวิสัยของมนุษย์ ผู้เรียบเรียงประวัติการศึกษาไทยทุกท่านเขียนไว้ร่วมกันว่า สถาบันการศึกษาที่สำคัญของสังคมไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีเป็นต้นมา มี 3 แห่งคือ บ้าน วัด และวัง บ้านเป็นโรงเรียนแห่งแรกของทั้งชายหญิง ที่ให้หาการศึกษาถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมเด็กจนเติบโตเด็กชายไปเข้ารับการศึกษที่วัดต่อ ส่วนเด็กหญิงก็รับการศึกษาที่บ้านต่อไป กระทั่งจนแต่งงานมีครอบครัว ส่วนวังเป็นสถานที่ศึกษาสำหรับบุตรธิดาของเจ้านาย และบุตรธิดาของขุนนางที่บิดานำเข้าถวายตัว เพื่อรับราชการต่อไป ในบรรดาสถาบันการศึกษาทั้ง 3 นี้ วัดนับว่าเป็นสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะวัดเป็นศูนย์กลางของสังคม หัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้บวชเรียนมาแล้ว มีประเพณีถือว่าผู้ชายที่แต่งงานมีครอบครัวจะต้องได้บวชเรียนมาก่อน บิดามารดาญาติผู้ใหญ่จะเป็นผู้อบรมสั่งสอนบุตรธิดาและเด็กในปกครองของตน การไปทำบุญได้แก่การไปถวายอาหารแก่พระสงฆ์ ฟังเทศน์จากพระภิกษุเป็นการไปรับ จริยศึกษาจากวัดจากพระทั้งผู้ใหญ่และเด็ก เด็กชายครั้นอายุเข้าสู่วัยรุ่นส่วนหนึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองนำไปฝากเป็นเด็กวัด หรือ ให้บวชเณรเล่าเรียนหนังสือวิชาต่างๆ ที่วัดอายุครบบวช ทั้งผู้ที่อยู่วัดบวชเณรหรือไม่ได้ไปอยู่วัด ก็จะอุปสมบทเป็นพระภิกษุอย่างน้อย 1 พรรษาจึงออกมาแต่งงานมีครอบครัวไป เป็นการศึกษาทางด้านจริยธรรมที่มากกว่าการศึกษาด้านอื่น เป็นแบบนี้ตลอดสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม เป็นกระบวนการของการศึกษา และถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาติจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นถัดไป เพื่อสร้างสรรค์ความผาสุก สงบสุข ความมั่งคั่ง และความเจริญก้าวหน้าของสังคม ใน ปัจจุบันรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาให้ประชาชนทั้งประเทศ การศึกษาอาจแบ่งออกเป็น 3 แบบ ได้แก่การศึกษาที่มีระเบียบแบบแผนมีข้อกำหนดต่างๆ แน่นนอน คือการศึกษาในระบบโรงเรียนอย่างหนึ่ง การศึกษาที่องค์การของสังคมหรือรัฐจัดขึ้นเพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษา

ที่ประชาชนทุกคนได้รับอยู่ตามปกติวิสัยเป็นประการสุดท้าย ในการศึกษาทั้ง 3 แบบ นี้ต่างมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือ การพัฒนาคนให้เป็นคนมีศีลธรรม มีความรู้ มีความสามารถที่จะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และความสามารถที่จะช่วยทำให้สังคมประเทศชาติมีความสุข สงบสุขและเจริญก้าวหน้าไปด้วยจริยศึกษา หรือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประชาชน จึงเป็นโครงการสร้างหลักในการศึกษาทั้ง 3 แบบก่อนที่ประเทศมีการจัดสอนเฉพาะหนังสือและวิชาการอื่นๆ ในระบบโรงเรียนที่ตั้งขึ้น ตอนแรกในประเทศไทยมีการจัดสอนเฉพาะหนังสือและวิชาการอื่นๆ คงมอบการจริยศึกษาไว้ในการศึกษาตามปกติวิสัยดังกล่าว เพียงมาก จริยศึกษาหรือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็นวิชาสอนในหลักสูตรการศึกษาที่หลัง

4. ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

แผนพัฒนาจริยศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. 2541 : 21) ได้กล่าวถึงปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ขาดระเบียบวินัย และย่อหย่อนในด้านจริยธรรมการแต่งกายไม่เรียบร้อย ก่อการทะเลาะวิวาทและการติดยาเสพติด ให้โทษทั้งยังขาดการเอาใจใส่ดูแลให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง ครูอาจารย์เท่าที่ควร
2. ปัญหาเกี่ยวข้องกับตัวครู ครูที่มีความรู้ ความสามารถประสบการณ์ในการสอนจริยศึกษา มีน้อยมากและมีอัตราส่วน ไม่สมดุลกับนักเรียนอีกทั้งขาดเทคนิคในการสอนหรือถ่ายทอดวิชาไปสู่ นักเรียน นักศึกษาจึงทำให้การจัดกิจกรรม จริยศึกษาในสถานศึกษาไม่ก้าวหน้าและบางครั้งครูอาจารย์ก็เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่เด็ก
3. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งเสริม จริยศึกษายังมีน้อยบางครั้งผู้ปกครองนักเรียนก็มีส่วนส่งเสริมเด็กของตนในทางที่ผิด
4. นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาขาดผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดีประกอบกับ สื่อมวลชนมักเผยแพร่ข่าวคราวที่หมิ่นเหม่ต่อจริยธรรมและมีแหล่ง อบรมมุขมากมาย ซึ่งรัฐไม่มีมาตรการครอบคลุมที่ดีพอ จึงเป็นเหตุให้เด็กและเยาวชนในวัยนี้ลอกเลียนแบบอย่างที่ไม่ดีให้เกิดค่านิยมที่ผิดพลาดแก่เด็ก
5. ปัญหาด้านการบริหารงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการส่งเสริม จริยศึกษาในโรงเรียน ยังไม่เป็นไปในเอกภาพเดียวกันและขาดความร่วมมือประสานงานอย่างจริงจังในด้าน

ส่งเสริม จริยศึกษาของบุคลากร ในสถานศึกษาก็เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การจัด จริยศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

6. การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริม จริยศึกษา ครู- อาจารย์ส่วนใหญ่มีแนวคิดและทัศนคติในเรื่องระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนไม่ตรงกัน

7. ปัญหาเรื่องหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ขาดสื่อการเรียนการสอนและเวลา ในการฝึกอบรม จริยศึกษาให้แก่เด็ก นอกจากนั้นสาระสำคัญของเนื้อหาจริยธรรมที่สอดแทรก หลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมและวัยของเด็กในระดับมัธยมศึกษา

สรุปได้ว่า ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนสามารถเกิดมาได้จากหลายสาเหตุ ดังนั้น โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนต้องพยายามค้นหาสาเหตุ ร่วมกันแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ตลอดจนการจัด สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน อีกทั้งการพัฒนา หลักสูตรในกระบวนการเรียนการสอนควรมีการ ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของเด็กในระดับมัธยมศึกษา ควรเปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดง ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมร่วมกัน

5. โครงการกิจกรรมของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี

1. โครงการฝึกวินัย ขับขี่ปลอดภัย ถูกกฎหมายลดอุบัติเหตุ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้ นักศึกษารู้จักและเคารพกฎ ระเบียบ จรรยาดีขึ้น
2. เพื่อให้ นักศึกษา ระมัดระวัง และขับขี่รถอย่างไม่ประมาท
3. เพื่อให้ นักศึกษาปฏิบัติตนเองให้ถูกกฎ ระเบียบ และไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับ ตนเองและผู้อื่น อีกทั้งไม่เสียทรัพย์สินในสิ่งที่ไม่ควรเสีย ในเรื่องค่าซ่อมแซมรถ
4. เพื่อให้ นักศึกษาสวมหมวกกันน็อกได้ 80 %
5. เพื่อปลูกจิตสำนึกของนักศึกษาในเรื่องความปลอดภัย และทราบถึงภัยร้ายจากการไม่ สวมหมวก กันน็อก

2. โครงการเสริมสร้างวินัยใฝ่ใจบุคลิกภาพ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้ นักศึกษามีวินัย เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน
2. เพื่อให้ นักศึกษามีบุคลิกภาพดี เป็นที่ประทับใจของผู้พบเห็น

3. เพื่อให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจในการเป็นนักศึกษา
4. เพื่อให้นักศึกษาอยู่ในสังคมได้อย่างสง่างาม และมีความสุข
5. เพื่อปลูกจิตสำนึกของความเป็นไทย

3. ประกวดห้องเรียนดีเด่น มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อปลูกฝัง ให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่พึงปฏิบัติ
2. เพื่อให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในด้านการเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ ขาดเรียนน้อยลง
3. เพื่อให้นักศึกษามีความรัก ความสามัคคี ในหมู่คณะ

4. ประกวดอาจารย์ที่ปรึกษาดีเด่น มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. เพื่อสร้างความรับผิดชอบแก่อาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5. ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจข้อตกลงระหว่างทางโรงเรียนกับผู้ปกครองโรงเรียนและนักศึกษาได้อย่างครบถ้วน
2. เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนสนองความต้องการของผู้ปกครองและนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อสร้างความร่วมมือในระหว่างการแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ และลดข้อขัดแย้งที่พึงมีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและนักศึกษา
4. เพื่อให้นักศึกษาและผู้ปกครองได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อนร่วมชั้นเรียน

6. ปลูกฝังความรับผิดชอบฯ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบทั้งด้านวิชาการและวินัยความประพฤติที่ดี
  2. เพื่อให้นักศึกษาประพฤติตนให้เป็นคนดีของสังคม
  3. เพื่อให้นักศึกษามีกำลังใจการปฏิบัติให้เป็นคนดี มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- ครอบครัวและสังคม

7. ขอบคณผู้ปกครองฯ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน
2. เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบพฤติกรรม การเรียน ผลการเรียน และความประพฤติของนักศึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดการศึกษาของ LCCT

8. ป้องกันปัญหาเสพติด มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน
2. เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบพฤติกรรม การเรียน ผลการเรียน และความประพฤติของนักศึกษาจาก อาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดการศึกษาของ LCCT

9. เยี่ยมบ้านนักศึกษากลุ่มเสี่ยง มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อประสานข้อมูลที่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักศึกษากลุ่มเสี่ยง
  2. เพื่อติดตามพฤติกรรมและดูแลช่วยเหลือให้นักศึกษากลุ่มเสี่ยงมิให้เกิดการ Drop out
- เกิดขึ้น

10. จัดซื้ออุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์จรรยา มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
2. เพื่อใช้สารติดตามนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
2. เพื่อให้คำปรึกษาด้านสุขภาพทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม
3. เพื่อให้บริการแก่นักศึกษา
4. เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย

12. บริจาคโลหิต มีวัตถุประสงค์ คือ

1. สนองนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษา
2. เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

3. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. เพื่อให้ให้นักศึกษาและบุคลากรในโรงเรียน ได้รู้จักการเสียดสละ

13. สุขภาพดีวิถีปลอดภัย มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
2. ส่งเสริมให้นักศึกษามูลคึกภาพ รูปร่างดีมีมาตรฐาน
3. เพื่อให้นักศึกษารู้จักดูแล รักษา รูปร่างและสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ
4. เพื่อให้นักศึกษามีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง

14. จัดซื้อเวชภัณฑ์ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
2. ส่งเสริมให้นักศึกษามูลคึกภาพ รูปร่างดีมีมาตรฐาน
3. เพื่อให้นักศึกษารู้จักดูแล รักษา รูปร่างและสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ
4. เพื่อให้นักศึกษามีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง

15. ปลอดภัยน้ำยุงลาย มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสร้างจิตสำนึก และตระหนัก ในเรื่อง การป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก โดยการกำจัดลูกน้ำยุงลายให้กับนักศึกษา ทั้งในโรงเรียน ที่บ้านและชุมชนใกล้เคียง
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่จากสาธารณสุข จังหวัด เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลศูนย์ ลำปาง จากเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง และผู้นำและประชาชนในชุมชนบ้านศรีปงชัยและชุมชนบ้านย่าเป่า

16. ห่วงใย เตือนภัย นักศึกษาหอพัก มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักทราบถึงอันตราย และการดูแลตนเอง เมื่ออาศัยอยู่หอพัก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายกับนักศึกษา
2. เพื่อเป็นการจัดทำบัญชีรายชื่อ นักศึกษาหอพัก

17. กิจกรรมรักษาดินแดน มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารกล้าแสดง ความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย

2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารมีระเบียบวินัย เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารมีความสามัคคีในหมู่คณะ
4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารรู้จักการเสียสละต่อส่วนรวมและบำเพ็ญประโยชน์

18. รด.อาสาจราจร มีวัตถุประสงค์ คือ

1. นักศึกษาวิชาทหารได้รับความรู้ด้านกฎหมายทางจราจร
2. นักศึกษาวิชาทหารได้ฝึกปฏิบัติงานจริงเพื่อช่วยเหลืองานระบบงานจราจรของสถาบัน

19. รับขวัญนักศึกษาใหม่ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาใหม่ทุกคนให้มีโอกาสพบคณะบริหารคณะอาจารย์และรุ่นพี่รุ่นน้องในรั้ว LCCT
2. เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีแก่นักศึกษาใหม่
3. เพื่อเป็นการรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของไทยเกี่ยวกับการสู่ขวัญตามประเพณีล้านนา

20. We love LCCT มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้มีความผูกพันกับเพื่อน อาจารย์และโรงเรียน
2. เพื่อให้นักศึกษาได้พิจารณาในการศึกษาต่อกับทางโรงเรียนในระดับ ปวส.
3. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ

21. ปัจฉินิเทศ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาชั้นปีจบ ครอบคร่าว เกิดความประทับใจและความผูกพันต่อสถาบัน
2. เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมพิธีการรับวุฒิปัตร์

22. พัฒนาความเป็นเลิศฯ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้มีชุดกีฬาสำหรับนักกีฬาได้สวมใส่ในการแข่งขันประจำปี
2. เพื่อให้นักกีฬาได้สร้างศักยภาพในการเข้าร่วมการแข่งขัน

23. โลมเกม มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้ศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้านำ กล้าแสดงออก
2. เพื่อสนับสนุนการทำงานของนักศึกษา

3. เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

24. อบรมนักศึกษาพุทธฯ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาใหม่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ โดยใช้ศาสนาในการจรรโลงจิตใจ
2. เพื่อสร้างความรับผิดชอบแก่นักศึกษาที่ไม่ผ่านวิชากิจกรรม และนักศึกษาที่ได้รับการภาคทัณฑ์โดยให้บำเพ็ญประโยชน์
3. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ

25. กีฬาดุคมศึกษา มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีความคิดริเริ่มในการสร้างผลงานกิจกรรมและรู้จักการทำงานเป็นทีม

26. นันทนาการในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
2. เพื่อให้นักศึกษาหลีกเลี่ยงจากปัญหายาเสพติด
3. เพื่อส่งเสริมความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ

27. วิชาศีล มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงถึงความกตัญญูกตเวทีต่อครู-อาจารย์
2. เพื่อรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมไทยอย่างดีงาม
3. เพื่อให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
4. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจและศรัทธาในวิชาชีพของนักศึกษา

28. ส่งเสริมพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้ศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีม
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. เพื่อรักษาไว้ซึ่งประเพณีอันดีงาม และนักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา

29. ส่งเสริมสถาบัน มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้คณะอาจารย์ พนักงานและนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสอันเป็นมหามงคล
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงพระราชประวัติของพระองค์
3. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีความรักในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของไทย

30. ประชาธิปไตย มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อตอบสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2550 มาตรา6
2. เพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยให้แก่นักศึกษา
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้นำให้แก่นักศึกษา
4. เพื่อให้นักศึกษารู้หน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

31. ภาวะผู้นำ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสร้างกลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ
2. เพื่อให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปพัฒนาศักยภาพของตนเองทั้งในชีวิตการเรียนและชีวิตการทำงาน
3. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การดำเนินงานเป็นหมู่คณะ

32. ส่งเสริมนักศึกษากิจกรรมพิเศษมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้คุณค่า รู้สึกภาคภูมิใจความสามารถที่นักศึกษามีอยู่และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางด้านดนตรี กีฬาและนาฏศิลป์ ให้มีความเป็นเลิศ
3. เพื่อนำผลงานต่าง ๆ ได้แสดงต่อชุมชนในจังหวัดหรือในระดับประเทศ
4. เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้นักศึกษารู้จักใช้ภาวะความเป็นผู้นำของตนเองในทางที่ถูกต้อง

33. เยาวชนแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การแสดงออกด้านดนตรีและกีฬา เป็นต้น
2. เพื่อให้เยาวชนได้รู้จักการทำงานกันเป็นทีม
3. เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน

34. ขยายวิทยาการเอดส์ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายอาจารย์ในการเป็นวิทยากรด้านเพศศึกษา
2. เพื่อให้คณะอาจารย์สามารถให้คำแนะนำและการเข้าไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้นักศึกษาได้เบื้องต้น

35. อนุรักษ์ดนตรีไทย มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาที่มีความสามารถได้มีเวทีในการแสดงออกด้านดนตรีไทย
2. เพื่อสร้างความสนใจให้นักศึกษาที่มีความต้องการศึกษาเรื่องดนตรีไทยได้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น
3. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การดำเนินงานเป็นหมู่คณะ

36. สืบสานประเพณีล้านนา มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีอันดีงาม
2. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานกับชุมชน
3. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้เป็นที่แพร่หลายต่อชุมชน

37. บรรพชาอุปสมบทฯ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองวันพระราชสมภพครบ 80 พรรษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
2. เพื่อให้คณะอาจารย์ชายและนักศึกษาชายที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ศึกษาปฏิบัติธรรมตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ดังนี้

พระมหาไพรัช ขุนพรหม (2536 : 267 – 268) วิจัยเรื่องวิธีการของวัดที่มีต่อการปลูกฝังจริยธรรมในเยาวชน ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นจริยธรรม เป็นธรรมที่ควรที่จะประพฤติปฏิบัติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณความดีที่แสดงออกมาทางความคิดและพฤติกรรม และต้นเหตุของจริยธรรมในตัวบุคคลมาจากสภาพแวดล้อมของสังคมเยาวชนจะเลียนแบบผู้ใหญ่ ประเพณีและเหตุผลถือเป็นปัจจัยในการปฏิบัติเชิงจริยธรรม จริยธรรมกับศาสนาจะต้องอาศัยกันและกันตลอดเวลา สังคมจะเกิดสันติสุขเองเมื่อจิตใจของปัจเจกชนสงบดังนั้น ศาสนาจึงต้องเป็นของเขต และคุณค่าทางจริยธรรม บุคคลจึงควรทำแต่คุณความดี และทำจิตใจให้สะอาดอยู่เสมอ โดย อาศัยศีล สมาธิ และปัญญายึดเหนี่ยวจิตใจไว้มิให้เสื่อมทราม ดังนั้น เยาวชนอายุ 12 - 16 ปี ควรได้รับการอบรมสั่งสอนปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในกรอบของกิจกรรมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ

พรเลขา ตูลารักษ์ (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมและวิทยาลัยครู ได้สรุปสอดคล้องกันว่า การนิเทศการสอนเป็น วิธีการที่สำคัญที่จะทำให้การส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ โดยสอบถามจากครูและนักเรียนผลการศึกษาระบุตรงกันว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียนได้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้บริหารการศึกษาซึ่งทุกฝ่ายควรจะได้ร่วมมือและสนับสนุนกัน

ประพันธ์ สุปินตา (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง กิจกรรมการเรียนการสอน จริยศึกษาของโรงเรียนพุทธโสภณ จังหวัดเชิงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อนโยบายในการให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การเรียนการสอนทุกวิชาให้มีการสอดแทรกจริยธรรม มีการจัดโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปลูกฝังจริยธรรม มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน เช่นการนั่งสมาธิ การรักษาความสะอาด การอบรมจริยธรรมที่วัดและการทำกิจกรรมหน้าเสาธง อันเป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน ความสำคัญของการปฏิบัติธรรม และด้านการตระหนักในคุณค่าและศรัทธาในพระพุทธศาสนา

วรพงษ์ บุญปิ่น (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาจริยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนประสบปัญหาในด้านขาดแหล่งวิทยาการที่จะศึกษาค้นคว้า และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากครูผู้สอนไม่เคยผ่านการอบรม

เกี่ยวกับการสอนวิชาจริยศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาการเรียนการสอนจึงต้องการครูผู้สอนที่มี ประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถทางวิชาจริยศึกษาโดยเฉพาะ ส่วนการดำเนินการสอน ครูผู้สอนประสบปัญหาในเรื่องขาดทักษะในการตั้งคำถาม และทักษะในการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง วิธีการสอนที่ใช้เป็นส่วนมาก คือ แบบศูนย์การเรียนรู้ และแบบอภิปรายโดยใช้กระบวนการ กลุ่มเป็นกระบวนการเรียนรู้ แต่ผู้เรียนต้องการให้ครูสอนโดยให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เสริมบทเรียน และให้ดูของจริงรวมทั้งให้ครูใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี

ชำระเรื่อง วุฒิจันทร์ (2524 : 7) ได้แสดงความคิดเห็นว่า “ พฤติกรรมของมนุษย์ที่จิตใจ เป็นผู้สั่งการและกำกับควบคุม หากจิตใจเบิกบาน กิริยาท่าที ก็แสดงออกในทางกระฉับกระเฉง ว่องไว ลึกคัก แต่ถ้าเมื่อใด จิตใจ เศร้าหมอง เหี่ยวแห้ง กิริยาอาการก็หงอยเหงา เชื่องซึม ไม่ สดใส ปากกู่แก่ผู้ใกล้ชิดและผู้พบเห็นได้ ในด้านความประพฤติก็เช่นเดียวกัน ใครมีจิตใจเป็น อย่างไร ก็จะแสดงออกมาในรูปแบบของความประพฤติ หรือ การปฏิบัติในทำนองนั้น การที่จิตใจ เป็นผู้สั่งการและกำกับการกระทำ หรือ การแสดงออกทางร่างกาย เช่นนี้ทำให้คุณธรรมและ จริยธรรมของคนในสังคมเป็นเรื่องที่แยกจากกันไม่ได้ คนที่มีคุณธรรมสูง คือจิตใจทรงคุณธรรม จะ ประพฤติปฏิบัติสิ่งใด ๆ ในลักษณะของการมีจริยธรรมสูงด้วย และในทางตรงกันข้าม คนที่ ประพฤติชั่ว ชอบปฏิบัติ หรือ แสดงออกในทางที่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่นอันเป็นแบบอย่างของ คนมีจริยธรรมต่ำทราม ย่อมแสดงว่า ผู้นั้นในจิตใจขาดคุณธรรม หรือ คุณธรรมต่ำต้อย “

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษา การดำเนินงาน และแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู และนักเรียนของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จำนวน 3,424 คน โดยจำแนกเป็นครู 190 คน และนักเรียน 3,234 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (อ้างใน ต่าย เช็งงฉี .2542 : 118) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง 473 คน ดังนี้คือ

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
ครู	190	127	คน
นักเรียน	3,234	346	คน
รวม	3,424	473	คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือการวิจัยขึ้นเอง เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open - Ended) สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

3. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาหลักเกณฑ์ และการสร้างแบบคำตอบจากนั้นสร้างเป็นแบบคำตอบ
3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับครู และนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน
5. ปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการแจกแบบสอบถามให้กับครูและนักเรียน นักศึกษากลุ่มเป้าหมาย
2. กลุ่มผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามได้รับกลับคืนมาครบทุกชุดสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D .) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้
  - 1.00 - 1.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
  - 1.50 - 2.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
  - 2.50 - 3.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
  - 3.50 - 4.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
  - 4.50 - 5.00 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง เสนอเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงไว้ในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนแสดงไว้ในตารางที่ 3 - 6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แสดงไว้ในตารางที่ 7 - 10

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของครูจากแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนจากแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู

สถานภาพ		จำนวน (N=127)	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	51	40.20
	หญิง	76	59.80
2	ประสบการณ์ในการสอน		
	ไม่เกิน 5 ปี	38	29.90
	6-10 ปี	40	31.50
	11 ปีขึ้นไป	49	38.60
3	วุฒิการศึกษาสูงสุด		
	ปริญญาตรี	117	92.10
	ปริญญาโท	10	7.90
4	ทำการสอนในสาขา		
	บริหารธุรกิจ	50	39.40
	ช่างอุตสาหกรรม	60	47.20
	บริหารธุรกิจนานาชาติ	17	13.40

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.80 และเป็นเพศชายร้อยละ 40.20

ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 38.60 รองลงมา 6 - 10 ปี ร้อยละ 31.50 และไม่เกิน 5 ปี 29.90 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 92.10 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 7.90

ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการสอนในสาขา ช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด ร้อยละ 47.20 รองลงมาทำการสอนในสาขาบริหารธุรกิจร้อยละ 39.40 และทำการสอนสาขาบริหารธุรกิจนานาชาติ ร้อยละ 13.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน

สถานภาพ	จำนวน (N=346)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	164	47.40
หญิง	182	52.60
2 กำลังศึกษาอยู่ในระดับ		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 (ปวช.1)	47	13.60
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 (ปวช.2)	75	21.70
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช.3)	85	24.60
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 (ปวส.1)	41	11.80
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (ปวส.2)	27	7.80
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพิเศษ ชั้นปีที่ 1 (สป.1)	9	2.60
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพิเศษ ชั้นปีที่ 2 (สป.2)	62	17.90

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 52.60 และเป็นเพศชายร้อยละ 47.40

ผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.3 มากที่สุดร้อยละ 24.60 รองลงมากำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.2 ร้อยละ 21.70 สป.2 ร้อยละ 17.90 ปวช.1 ร้อยละ 13.60 ปวส.1 ร้อยละ 11.80 ปวส.2 ร้อยละ 7.80 และ สป. 1 ร้อยละ 2.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่
ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

ข้อ	กิจกรรม	ครู			นักเรียน		
				แปล			แปล
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.97	0.63	มาก	3.79	0.64	มาก
2	ครูผู้สอน ยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมา ใช้อบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรม นักเรียน	4.06	0.65	มาก	3.77	0.75	มาก
3	ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม	3.35	0.78	ปาน กลาง	3.48	0.75	มาก
4	ครูผู้สอนยกข้อชมเชยหรือให้รางวัล แก่ นักเรียนที่มีความประพฤติดี	3.90	0.73	มาก	3.68	0.82	มาก
5	ครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี	4.10	0.64	มาก	3.75	0.81	มาก
6	ครูผู้สอนใช้คำพูดให้นักเรียนมีกำลังใจ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี	3.86	0.68	มาก	3.58	0.87	มาก
7	ครูผู้สอนว่ากล่าว ตักเตือนนักเรียนไม่พรั่า เพ้อจนนักเรียนเคยชิน และเบื่อหน่าย	3.67	0.66	มาก	3.48	0.81	มาก
8	ครูผู้สอน ใส่ใจ ต่อการแก้ปัญหา ความ ประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	3.94	0.69	มาก	3.76	0.83	มาก
9	ครูผู้สอนมีความปรารถนาได้อย่างจริงใจต่อ การอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน	4.24	0.71	มาก ที่สุด	3.79	0.79	มาก
10	ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน เรื่องคุณธรรมจริยธรรม	4.14	0.65	มาก	3.75	0.79	มาก
	รวม	3.92	0.68	มาก	3.68	0.79	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ตามความคิดเห็นของครู การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอนได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มากและปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนมีความปรารถนาได้อย่างจริงใจต่อการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 4.24$) ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี ($\bar{x} = 4.10$) และ ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 3.35$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 3.35$)

ความคิดเห็นของนักเรียน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอนได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนมีความปรารถนาได้อย่างจริงใจต่อการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.79$) ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.79$) และ ครูผู้สอน ยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้อบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.77$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 3.48$) และครูผู้สอนว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนไม่พริ้วเพื่อจนนักเรียนเคยชิน และเบื่อหน่าย ($\bar{x} = 3.48$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

ข้อ	กิจกรรม	ครู			นักเรียน		
				แปล			แปล
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ	3.46	0.65	มาก	3.64	0.74	มาก
2	อาคารและอาณาบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย	3.32	0.81	กลาง	3.48	0.78	มาก
3	บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็น ด้วยร่มเงาของต้นไม้	3.34	0.76	กลาง	3.44	0.88	มาก
4	บริเวณโรงเรียนมีความสวยงามจากไม้ดอกไม้ประดับ	3.25	0.84	กลาง	3.36	0.84	กลาง
5	บรรยากาศภายในโรงเรียนมีความสงบร่มเย็น	3.34	0.76	กลาง	3.41	0.85	มาก
6	อาคารโรงอาหารมีความสะอาดและพอเพียง	3.06	0.72	กลาง	3.28	0.80	กลาง
7	ห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและพอเพียง	2.80	0.87	กลาง	2.91	1.00	กลาง
8	โรงเรียนได้จัดบริเวณไว้สำหรับเป็นที่พักผ่อนอย่างพอเพียง	2.98	0.81	กลาง	3.20	1.01	กลาง
9	โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.43	0.74	มาก	3.50	0.83	มาก
10	โรงเรียนได้จัดให้มีศูนย์รวมความศรัทธาไว้ให้กราบไหว้เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ	3.13	0.84	กลาง	3.47	0.89	มาก
	รวม	3.21	0.78	กลาง	3.37	0.86	กลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ตามความคิดเห็นของครู การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ ($\bar{x} = 3.46$) โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.43$) บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็นด้วยร่มเงาของต้นไม้ ($\bar{x} = 3.34$) และบรรยากาศในโรงเรียนมีความสงบร่มเย็น ($\bar{x} = 3.34$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและพอเพียง ($\bar{x} = 2.80$)

ความคิดเห็นของนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ ($\bar{x} = 3.64$) โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.50$) อาคารและอาณาบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย ($\bar{x} = 3.48$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและพอเพียง ($\bar{x} = 2.91$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

ข้อ	กิจกรรม	ครู			นักเรียน		
		แปล			แปล		
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	3.61	0.67	มาก	3.65	0.76	มาก
2	โรงเรียนจัดให้มีโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.54	0.69	มาก	3.54	0.73	มาก
3	โรงเรียนได้จัดวิทยากรที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.46	0.74	มาก	3.44	0.76	มาก
4	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมหรือปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.46	0.70	มาก	3.55	0.79	มาก
5	กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนได้คำนึงถึงความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม	3.39	0.78	ปานกลาง	3.55	0.81	มาก
6	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.62	0.74	มาก	3.62	0.76	มาก
7	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน	3.74	0.72	มาก	3.67	0.77	มาก
8	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน	3.68	0.69	มาก	3.62	0.78	มาก
9	โรงเรียนได้จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดมารยาท/สวดสรภัญญะ	3.87	0.76	มาก	3.63	0.85	มาก
10	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา/อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ	3.86	0.81	มาก	3.75	0.80	มาก
	รวม	3.62	0.73	มาก	3.60	0.78	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ตามความคิดเห็นของครู กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือโรงเรียนได้จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดมารยาทและสวดสรภัญญะ ($\bar{x} = 3.87$) โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.86$) และโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ($\bar{x} = 3.74$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนได้คำนึงถึงความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 3.39$)

ตามความคิดเห็นของนักเรียน กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกข้อหากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.75$) โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ($\bar{x} = 3.67$) และโรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.65$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือโรงเรียนได้จัดวิทยากรที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 3.44$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

ข้อ	กิจกรรม	ครู			นักเรียน		
				แปล			แปล
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	โรงเรียนได้แจกเอกสารระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้โดยทั่วถึง	3.80	0.63	มาก	3.67	0.77	มาก
2	โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ	3.90	0.72	มาก	3.69	0.76	มาก
3	ได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้เหมาะสมอยู่เสมอ	3.35	0.69	กลาง	3.64	0.70	มาก
4	บุคลากรทุกฝ่ายรวมทั้งครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาระเบียบปฏิบัติของนักเรียน	3.43	0.73	มาก	3.55	0.80	มาก
5	ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	3.55	0.65	มาก	3.58	0.78	มาก
6	ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน	3.82	0.64	มาก	3.68	0.76	มาก
7	โรงเรียนได้กำหนดให้มีระบบการควบคุมกันเองในกลุ่มนักเรียนด้วยกัน	3.28	0.75	กลาง	3.49	0.82	มาก
8	ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	3.22	0.85	กลาง	3.45	0.88	มาก
9	โรงเรียนมีวิธีการตัดสินความผิดของนักเรียนด้วยความเป็นธรรม	3.71	0.68	มาก	3.57	0.82	มาก
10	โรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม	3.84	0.74	มาก	3.65	0.83	มาก
	รวม	3.59	0.71	มาก	3.60	0.79	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นของครู การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษา และการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก และปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.90$) โรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม ($\bar{x} = 3.84$) และความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤตินักเรียน ($\bar{x} = 3.82$) ตามลำดับส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.22$)

ความคิดเห็นของนักเรียน การกำหนดระเบียบปฏิบัติของ นักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากทุกข้อ หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.69$) และความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤตินักเรียน ($\bar{x} = 3.68$) และโรงเรียนได้แจกเอกสารระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้โดยทั่วถึง ($\bar{x} = 3.67$) ตามลำดับส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.45$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ปวช. และนักเรียนระดับ ปวส.

ข้อ	กิจกรรม	นักเรียน ปวช.			นักเรียน ปวส.		
		แปล			แปล		
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.83	0.66	มาก	3.81	0.60	มาก
2	ครูผู้สอน ยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้ อบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	3.86	0.75	มาก	3.71	0.70	มาก
3	ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม	3.52	0.78	มาก	3.46	0.70	ปานกลาง
4	ครูผู้สอนยกย่องชมเชยหรือให้รางวัล แก่ นักเรียนที่มีความประพฤติดี	3.70	0.87	มาก	3.65	0.74	มาก
5	ครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี	3.77	0.88	มาก	3.73	0.69	มาก
6	ครูผู้สอนใช้คำพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี	3.58	0.87	มาก	3.64	0.83	มาก
7	ครูผู้สอนว่ากล่าว ตักเตือนนักเรียนไม่พรั้งหรือ จนนักเรียนเคยชิน และเบื่อหน่าย	3.51	0.80	มาก	3.49	0.78	ปานกลาง
8	ครูผู้สอน ใส่ใจ ต่อการแก้ปัญหา ความประพฤติ ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	3.80	0.84	มาก	3.76	0.77	มาก
9	ครูผู้สอนมีความปรารถนาดีอย่างจริงใจต่อ การ อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	3.78	0.78	มาก	3.86	0.81	มาก
10	ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่อง คุณธรรมจริยธรรม	3.66	0.80	มาก	3.89	0.77	มาก
	รวม	3.70	0.80	มาก	3.70	0.74	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับ การปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนยก ตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้อบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.86$) ครูผู้สอน อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.83$) และ ครูผู้สอนใส่ใจ ต่อการแก้ปัญหา ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ($\bar{x} = 3.80$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ ครูผู้สอนว่ากล่าว ตักเตือนนักเรียนไม่พรั้งเพ้อจน นักเรียนเคยชิน และเบื่อง่าย ($\bar{x} = 3.51$)

ความคิดเห็นของนักเรียน ระดับชั้น ปวส. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไป กับกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ ปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 3.89$) ครูผู้สอนมีความปรารถนาได้อย่างจริงใจต่อการอบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.86$) และ ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.81$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย คือครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 3.46$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ปวช. และนักเรียนระดับ ปวส.

ลำดับ	รายการ	นักเรียน ปวช.			นักเรียน ปวส.		
				แปล			แปล
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณ โรงเรียน ได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ	3.64	0.82	มาก	3.68	0.64	มาก
2	อาคารและอาณาบริเวณโรงเรียนมีความ สะอาดเรียบร้อย	3.49	0.85	กลาง	3.50	0.70	มาก
3	บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็นด้วย ร่มเงาของต้นไม้	3.39	0.95	กลาง	3.55	0.77	มาก
4	บริเวณโรงเรียนมีความสวยงามจากไม้ ดอกไม้ประดับ	3.35	0.90	กลาง	3.43	0.77	กลาง
5	บรรยากาศภายในโรงเรียนมีความสงบ ร่มเย็น	3.36	0.93	กลาง	3.51	0.73	มาก
6	อาคารโรงอาหารมีความสะอาดและ พอเพียง	3.29	0.86	กลาง	3.29	0.72	กลาง
7	ห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและ พอเพียง	2.90	1.07	กลาง	2.96	0.94	กลาง
8	โรงเรียนได้จัดบริเวณไว้สำหรับเป็นที่ พักผ่อนอย่างพอเพียง	3.17	1.10	กลาง	3.27	0.89	กลาง
9	โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวัน สำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.54	0.88	มาก	3.45	0.81	กลาง
10	โรงเรียนได้จัดให้มีศูนย์รวมความศรัทธา ไว้ให้กราบไหว้เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ	3.49	0.90	กลาง	3.45	0.90	กลาง
				ปาน			ปาน
	รวม	3.36	0.93	กลาง	3.41	0.79	กลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ปวช. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ ($\bar{x} = 3.64$) โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.54$) และอาคารอาณานิคมโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย ($\bar{x} = 3.49$)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและพอเพียง ($\bar{x} = 2.90$)

ความคิดเห็นของนักเรียน ระดับชั้น ปวส. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ ($\bar{x} = 3.68$) บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็นด้วยร่มเงาต้นไม้ ($\bar{x} = 3.55$) อาคารและอาณานิคมโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย ($\bar{x} = 3.50$)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและพอเพียง ($\bar{x} = 2.96$)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. และ ปวส.

ลำดับ	รายการ	นักเรียน ปวช.			นักเรียน ปวส.		
		แปล			แปล		
		$\bar{x}$	S.D.	ผล	$\bar{x}$	S.D.	ผล
1	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	3.71	0.81	มาก	3.58	0.72	มาก
2	โรงเรียนจัดให้มีโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.55	0.73	มาก	3.55	0.72	มาก
3	โรงเรียนได้จัดวิทยากรที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.50	0.76	มาก	3.37	0.77	กลาง
4	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมหรือปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.60	0.80	มาก	3.46	0.78	กลาง
5	กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนได้คำนึงถึงความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม	3.58	0.82	มาก	3.50	0.81	มาก
6	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.70	0.77	มาก	3.55	0.75	มาก
7	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน	3.74	0.70	มาก	3.61	0.86	มาก
8	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน	3.63	0.79	มาก	3.60	0.76	มาก
9	โรงเรียนได้จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดมารยาท/สวดสรภัญญะ	3.64	0.88	มาก	3.58	0.79	มาก
10	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา/อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ	3.79	0.81	มาก	3.68	0.79	มาก
	รวม	3.64	0.79	มาก	3.55	0.78	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.79$) โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ($\bar{x} = 3.74$) และโรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.71$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนได้จัดวิทยากรที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 3.50$)

ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวส. กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.68$) โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ($\bar{x} = 3.61$) และโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน ($\bar{x} = 3.60$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนได้จัดวิทยากรที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 3.37$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. และ ปวส.

ลำดับ	รายการ	นักเรียน ปวช.			นักเรียน ปวส.		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนได้แจกเอกสารระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้โดยทั่วถึง	3.73	0.78	มาก	3.59	0.76	มาก
2	โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ	3.81	0.77	มาก	3.59	0.74	มาก
3	ได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้เหมาะสมอยู่เสมอ	3.68	0.75	มาก	3.57	0.68	มาก
4	บุคลากรทุกฝ่ายรวมทั้งครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาระเบียบปฏิบัติของนักเรียน	3.64	0.81	มาก	3.47	0.78	ปานกลาง
5	ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	3.60	0.83	มาก	3.60	0.71	มาก
6	ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน	3.73	0.79	มาก	3.62	0.69	มาก
7	โรงเรียนได้กำหนดให้มีระบบการควบคุมตนเองในกลุ่มนักเรียนด้วยกัน	3.52	0.86	มาก	3.47	0.74	ปานกลาง
8	ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	3.52	0.93	มาก	3.45	0.79	ปานกลาง
9	โรงเรียนมีวิธีการตัดสินความผิดของนักเรียนด้วยความเป็นธรรม	3.64	0.84	มาก	3.55	0.78	มาก
10	โรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม	3.65	0.85	มาก	3.64	0.76	มาก
	รวม	3.65	0.82	มาก	3.56	0.74	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากทุกข้อ หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.81$) โรงเรียนได้แจกเอกสาร ระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้โดยทั่วถึง และ ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน ($\bar{x} = 3.73$) และได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้เหมาะสมอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.68$) ตามลำดับส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน และโรงเรียนได้กำหนดให้มีระบบควบคุมกันเองในกลุ่มนักเรียนด้วยดีน ($\bar{x} = 3.22$)

ความคิดเห็นของนักเรียน ระดับชั้น ปวส. การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก และปานกลาง หากพิจารณาจัดอันดับการปฏิบัติในแต่ละข้อ พบว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ใน 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม ($\bar{x} = 3.64$) ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน ($\bar{x} = 3.62$) และ ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ($\bar{x} = 3.60$) ตามลำดับส่วนข้อที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตาม ระเบียบของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.45$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็น ของครูจากคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (f) เสนอผลการวิเคราะห์เรียงลำดับค่าความถี่จาก
มากไปหาน้อย

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน (f = 13)
2. ควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในขณะที่กำลังสอน (f = 10)
3. จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องศีลธรรม (f = 5)
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นการแก้ปัญหาความ
ประพฤตินักเรียน (f = 3)
5. ปลุกฝังจิตสำนึกในการรักโรงเรียน (f = 2)

แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน

1. ควรมีการปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาดมากกว่านี้ (f = 18)
2. จัดสถานที่พักผ่อนให้มากกว่าเดิม โดยเฉพาะม้านั่ง (f = 5)
3. ควรปลูกไม้ประดับ และต้นไม้ที่มีร่มเงา (f = 3)
4. ควรจัดสถานที่สำหรับเป็นที่เคารพยึดเหนี่ยวจิตใจภายในโรงเรียน (f = 2)

แนวทางการจัดกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1. ควรจัดกิจกรรมนอกสถานที่ที่มุ่งเน้นกิจกรรมสร้างประโยชน์เพื่อส่วนรวม (f = 8)
2. ควรจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมโดยวิทยากรจากภายนอกอย่างสม่ำเสมอ (f = 7)
3. การจัดกิจกรรมหน้าแถวควรจัดกิจกรรมรวมทุกระดับชั้น (f = 5)
4. ควรปลุกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ (f = 2)

**แนวทางการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมนักเรียน**

1. ครูควรเพิ่มความเอาใจใส่ต่อความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (f = 6)
2. ผู้บริหารต้องเอาใจใส่ต่อระเบียบปฏิบัติที่วางไว้อย่างรัดกุมและถือปฏิบัติอย่างยุติธรรม (f = 5)
3. ครูควรปฏิบัติตามกฎระเบียบและเป็นแบบอย่างในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน (f = 4)

**ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็น
ของนักเรียนในภาพรวมทั้งสองระดับชั้นจากคำถามปลายเปิด**
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (f) เสนอผลการวิเคราะห์เรียงลำดับค่าความถี่จาก
มากไปหาน้อยดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน

1. อาจารย์ควรเข้มงวดมากกว่านี้ในขณะที่สอน (f = 15)
2. ควรสอนคุณธรรมจริยธรรมและมีกิจกรรมสอดแทรกอย่างหลากหลาย (f = 11)
3. จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ (f = 8)
4. ควรมีกิจกรรมเข้าค่ายให้มาก (f = 3)

**แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน**

1. ควรซ่อมแซมและทำความสะอาดห้องน้ำให้สะอาดมากกว่านี้ (f = 32)
2. ควรปลูกดอกไม้ให้สวยงาม ภายในบริเวณโรงเรียน (f = 20)
3. ควรมีการรณรงค์ให้ช่วยกันรักษาความสะอาด (f = 13)
4. ควรมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ให้นักเรียนได้กราบไหว้ (f = 8)

แนวทางการจัดกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1. กิจกรรมที่จัดคืออยู่แล้ว (f = 12)
2. ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม (f = 8)
3. ส่งเสริมกิจกรรมดนตรีและกีฬาให้มาก (f = 7)
4. จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ (f = 5)
5. ควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนพอใจ (f = 3)

แนวทางการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1. คำนึงถึงความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติ (f = 15)
2. ไม่ควรเคร่งครัดจนเกินไป (f = 10)
3. อาจารย์ควรทำตัวเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน (f = 8)
4. ระเบียบ ปฏิบัติคืออยู่แล้ว (f = 7)
5. ควรลงโทษนักเรียนด้วยความยุติธรรม (f = 3)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยีจังหวัดลำปาง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครู ผู้สอนและนักเรียนโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง พ.ศ. 2550 รวมทั้งสิ้น 3,424 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 473 คน ประกอบด้วยครู จำนวน 127 คน นักเรียนจำนวน 346 คน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open - Ended)

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง ตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน

1.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนมีความปรารถนาได้อย่างจริงใจต่อการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ครูผู้สอนประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี

นักเรียนมีความคิดเห็นว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอน

มีความปรารถนาอย่างจริงใจต่อการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน ยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้อบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1.2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ครูมีความคิดเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และบริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็นด้วยร่มเงาของต้นไม้ บรรยากาศในโรงเรียนมีความสงบร่มเย็น

นักเรียนมีความคิดเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังได้อย่างเป็นระเบียบ โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และ อาคารอาณาบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย

1.3 กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ครูมีความคิดเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดมารยาทและสวดสรภัญญะ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ และโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

นักเรียนมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ และโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1.4 การกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ครูมีความคิดเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ โรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม และ ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน

นักเรียนมีความเห็นว่า การกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติ

เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรม ที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน และโรงเรียนได้แจกเอกสาร ระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้โดยทั่วถึง

2. สภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนลำปางพณิชยการ และเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. และนักเรียนระดับชั้น ปวส

2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนระดับชั้น ปวช. มีความคิดเห็นว่าได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้อบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับ กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน ใส่ใจต่อการแก้ปัญหา ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้น ปวส.มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ครูผู้สอนมีความปรารถนาคืออย่างจริงใจต่อการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 การจัดสภาพแวดล้อมการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักเรียนระดับชั้น ปวช. มีความคิดเห็นว่าได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังไว้อย่างเป็นระเบียบ โรงเรียนได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และอาคารบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย

นักเรียนระดับชั้น ปวส. มีความคิดเห็นว่าการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนได้จัดวางผังได้อย่างเป็นระเบียบ บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็นด้วยเงาต้นไม้ และอาคารอาณานิคมบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย

2.3 กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักเรียนระดับ ปวช. มีความคิดเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และโรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

นักเรียนระดับชั้น ปวส. มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา / อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ และโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน

2.4 การกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักเรียนระดับชั้น ปวช. มีความคิดเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ โรงเรียนได้แจกเอกสาร ระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ได้รับรู้โดยทั่วถึง และความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติ ของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้น ปวส. มีความเห็นว่า การกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมาก 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนใช้วิธียกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน และ ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

3. แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี จากแบบสอบถามปลายเปิด

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของครู

วิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน
6. ควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในขณะที่กำลังสอน

7. จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องศีลธรรม
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นการแก้ปัญหา ความประพฤตินักเรียน

วิธีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

5. ควรมีการปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาดมากกว่านี้
6. จัดสถานที่พักผ่อนให้มากกว่าเดิม โดยเฉพาะม้านั่ง
7. ควรปลูกไม้ประดับ และต้นไม้ที่มีร่มเงา
8. ควรจัดสถานที่สำหรับเป็นที่เคารพยึดเหนี่ยวจิตใจภายในโรงเรียน

วิธีการจัดกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

5. ควรจัดกิจกรรมนอกสถานที่ที่มุ่งเน้นกิจกรรมสร้างประโยชน์เพื่อส่วนรวม
6. ควรจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยวิทยากรจากภายนอกอย่างสม่ำเสมอ
7. การจัดกิจกรรมหน้าแถวควรจัดกิจกรรมรวมทุกระดับชั้น
8. ควรปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ

วิธีการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

4. ครูควรเพิ่มความเอาใจใส่ต่อความประพฤตินักเรียนนักศึกษาในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
5. ผู้บริหารต้องเอาใจใส่ต่อระเบียบปฏิบัติที่วางไว้อย่างรัดกุมและถือปฏิบัติอย่างยุติธรรม
6. ครูควรปฏิบัติตามกฎระเบียบและเป็นแบบอย่างในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน

วิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน

1. อาจารย์ควรเข้มงวดมากกว่านี้ในขณะที่สอน
2. ควรสอนคุณธรรมจริยธรรมและมีกิจกรรมสอดแทรกอย่างหลากหลาย
3. จัดทัศนศึกษานอกสถานที่
4. ควรมีกิจกรรมเข้าค่ายให้มาก

วิธีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1. ควรซ่อมแซมและทำความสะอาดห้องน้ำให้สะอาดมากกว่านี้
2. ควรปลูกดอกไม้ให้สวยงาม ภายในบริเวณโรงเรียน
3. ควรมีการณรงค์ให้ช่วยกันรักษาความสะอาด
4. ควรมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ให้นักเรียนได้กราบไหว้

วิธีการจัดกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

6. กิจกรรมที่จัดคืออยู่แล้ว
7. ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม
8. ส่งเสริมกิจกรรมดนตรีและกีฬาให้มาก
9. จัดทัศนศึกษานอกสถานที่
10. ควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนพอใจ

วิธีการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน

1. คำนึงถึงความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติ
2. ไม่ควรเคร่งครัดจนเกินไป
3. อาจารย์ควรทำตัวเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน
4. ระเบียบ ปฏิบัติคืออยู่แล้ว
5. ควรลงโทษนักเรียนด้วยความยุติธรรม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนลำปาง
พาณิชย์การและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง มีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนนักศึกษาที่ดำเนินการอยู่ใน
ปัจจุบัน ในวิธีแรกคือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน
จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งครู นักเรียน และนักเรียนระดับชั้น ปวช. กับนักเรียนระดับชั้น ปวส. มี
ความเห็นตรงกันว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เพราะว่า จากนโยบายหลักของ
ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางในการเรียนการสอนอย่างชัดเจนถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
ให้กับนักเรียน ดังจะเห็นได้จากปรัชญาของโรงเรียนที่ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาคือชีวิตที่สมบูรณ์คือ
การมีความรู้ มีทักษะ ฝีมือ มีประสบการณ์พัฒนาความเป็นเลิศทางปัญญา และมีคุณธรรม
จริยธรรมอันดีงามนำไปสู่ชีวิตที่มีความมั่นคงก้าวหน้าและผาสุก (คู่มือนักเรียน:ลำปางพาณิชย์การ
และเทคโนโลยี) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 ได้กำหนด
ไว้ว่าการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา
ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี
ความสุข และจากทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 8 ได้กำหนดหลักการในการ
พัฒนาจิตใจคนโดยมีหลักการในการพัฒนาจิตใจคนให้มีวิสัยทัศน์ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข
ได้อย่างชัดเจน (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.2540 : 8) นอกจากนี้หลักสูตรของโรงเรียนฯ
ยังมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการเรียนรู้ การบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมเข้า
กับวิชาที่สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในระหว่างการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถนำไปสู่
คุณภาพในที่สุด

2. ผลการวิจัยที่พบว่า ทั้งครู และนักเรียน และนักเรียนระดับชั้น ปวช. กับนักเรียนระดับชั้น ปวส. มีความเห็นตรงกันว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาด้วยวิธีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสม มีการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย เมื่อเทียบกับวิธีอื่น ๆ ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี มีข้อจำกัดในพื้นที่การก่อสร้าง ไม่สามารถขยายพื้นที่เพิ่มเติมได้ในผืนเดียวกัน จึงจำเป็นต้องมีการขยายพื้นที่อาคารออกเป็น 3 ส่วน ทำให้พื้นที่ของโรงเรียนไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประกอบกับมีการก่อตั้งวิทยาลัยฯ เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้มีการศึกษาต่อเนื่องถึงระดับปริญญาตรี ดังนั้นการวางผังอาคารต่าง ๆ การกำหนดรูปแบบอาคารต่าง ๆ การจัดสถานที่ที่พักผ่อน จึงถูกจำกัดด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นผลทำให้แผนผังของโรงเรียนฯ และสภาพแวดล้อม บางแห่ง ขาดความเป็นระเบียบสวยงาม เพียงพอ และไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งยังมีจำนวนนักเรียนมากทำให้ ยากต่อการรักษาความสะอาดของอาคารต่าง ๆ และบริเวณโรงเรียนประกอบด้วยนักเรียนที่พื้นฐานการอบรมเบื้องต้นจากครอบครัวยังไม่ดีพอ เกี่ยวกับระเบียบวินัย หรือการประพฤติ ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาด และ นักการภารโรงจากบริษัท ไม่ได้เป็นนักการภารโรงประจำ จึงยากต่อการควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับ พระครูนิวริฐวิริยคุณ (2549 : 92) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนการกุศลของวัดในพุทธศาสนา จังหวัดพูน พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการจัดสภาพแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีข้อจำกัดเป็นอย่างมาก ประการแรก แผนแม่บทของวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนจะให้ความสำคัญของการใช้พื้นที่ที่ตั้งอาคารต่าง ๆ ที่สนองกิจกรรมทางศาสนาเป็นหลัก พื้นที่และอาคารที่ใช้ในการจัดการศึกษาเป็นองค์ประกอบของวัดที่มีความสำคัญรองลงมา ส่วนการตกแต่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีความร่มรื่นสวยงาม เป็นกระบวนการตามวิถีโลก ซึ่งโรงเรียนจะเน้นที่การจัดการศึกษาวิชาธรรมเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน นักศึกษาของโรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน พบข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 โรงเรียนควรส่งเสริมบุคลากรทุกคนที่ทำหน้าที่ในการเรียนการสอน ได้ประพฤติปฏิบัติเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.2 ควรมีการจัดกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอและให้ผู้ปกครอง และนักเรียนได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุด

1.3 ควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อลดภาวะ โลกร้อน

2.2 ควรวิจัยเรื่อง การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กิจกรรมการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

โกสินทร์ รัชฎิยาพันธ์. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2531.

คำเรื่อง วุฒิจันทร์. คุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : กรมพระศาสนา, 2524.

ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์. จริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สหบุรุษสาส์นการพิมพ์, 2526.

ชัยพร วิชชาวุธ. แนวคิดและการพัฒนาการใหม่ในการปลูกฝังจริยธรรมในจริยธรรมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ. ,2531.

ต่าย เข้มยง्ली. การเขียนโครงการวิจัยทางสังคมศาสตร์. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

นิฐวิริยคุณ. พระครู. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนการกุศลของวัดใน

พระพุทธศาสนา จังหวัดลำพูน. ลำปาง : วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง,2549.

ประพันธ์ สุปินดา. กิจกรรมการเรียนการสอนจริยศึกษาของโรงเรียน โทชิโสภณ. จังหวัดเชียงใหม่,

2535.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต,2526.

พรทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย,2526.

พรเลขา ตูลารักษ์. การสอนศีลธรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :

วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2517. อัดสำเนา

พระธรรมญาณมุนี. พระธรรมญาณมุนี 84. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัมรินทร์การพิมพ์,2531.

ไพรัช ขุนพรหม.พระมหา. “วิธีการของวัดที่มีการปลูกฝังจริยธรรมในเยาวชน: ศึกษาเปรียบเทียบ

เฉพาะกรณี วัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และวัดอัมวัน อำเภอบางบัว

จังหวัดสิงห์บุรี” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาศาสนา เปรียบเทียบ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพมหานคร, 2536.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,2522.

ราชบัณฑิตยสถาน.พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2531. กรุงเทพมหานคร :

อักษรเจริญทัศน์, 2530.

วรพงษ์ บุญปิ่น. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาจริยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6. โรงเรียนเทศบาล

นครเชียงใหม่,2542.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วิชาการ.กรม.กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของเยาวชนในด้านจริยธรรม.

กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา,2541.

วีระ บำรุงรักษ์. ความสำคัญของคุณธรรม. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ. ,2527.

สมผิว ชื่นตระกูล. ความเป็นครู (เอกสารประกอบการสอน). เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์

สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, 2536. อัดสำเนา

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. คุณภาพและคุณธรรมในการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพมหานคร :

สำนักงาน ,2540.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วย

องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2549. กรุงเทพมหานคร : 2549. อัดสำเนา

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี

จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง

- ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียน โรงเรียนพณิชยการและเทคโนโลยี
- แบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ
  - ตอนที่1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
  - ตอนที่3 นักเรียนนักศึกษาที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนนักศึกษา
- ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล
- กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางรัตนากร วงศ์ศรี

นางสาวนันท์กา โกมลเสน

นางสาวรุ่งฤดี พรหมแก้วงาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่
ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

คำชี้แจง แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่ดำเนินการอยู่
ในปัจจุบัน จะสอบถามการดำเนินงานใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับ
กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการกำหนดระเบียบปฏิบัติ
และการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ตามรายการของการดำเนินงาน
พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรม การเรียนการสอน	/				

จากตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องมากที่สุด หมายถึงผู้ตอบ
แบบสอบถามมีความเห็นว่า ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับกิจกรรมการเรียน
การสอนมากที่สุด

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้แบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

- ( ) ชาย
- ( ) หญิง

2. กำลังศึกษาอยู่ในระดับ

- ( ) ปวช. 1
- ( ) ปวช. 2
- ( ) ปวช. 3
- ( ) ปวส. 1
- ( ) ปวส. 2
- ( ) สป. 1
- ( ) สป. 2

สำหรับ

ครูผู้สอน

ตอนที่1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของผู้ตอบ

1.เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2.ประสบการณ์ในการสอน

( ) ไม่เกิน 5 ปี

( ) 6 – 10 ปี

( ) 11 ปีขึ้นไป

3.วุฒิการศึกษาสูงสุด

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

4.ทำการสอนในสาขา

( ) บริหารธุรกิจ

( ) ช่างอุตสาหกรรม

( ) บริหารธุรกิจนานาชาติ

ตอนที่ 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน ควบคู่ไปกับ กิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.	ครูผู้สอน ยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน					
3.	ครูผู้สอน มอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม					
4.	ครูผู้สอนยกย่องชมเชยหรือให้รางวัล แก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี					
5.	ครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี					
6.	ครูผู้สอนใช้คำพูดที่นุ่มนวลในการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่มีปัญหาความประพฤติ					
7.	ครูผู้สอนว่ากล่าว ตักเตือนนักเรียนไม่พรั้งเพื่อจนนักเรียนเคยชิน และเบื่อหน่าย					
8.	ครูผู้สอน ใส่ใจ ต่อการ แก้ปัญหา ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน					
9.	ครูผู้สอนมีความปรารถนาได้อย่างจริงใจต่อ การอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน					
10.	ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม					

ตอนที่2.2 การจัดสถานแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพธรรมจริยธรรมนักเรียน

ข้อ	รายการ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และบริเวณ โรงเรียน ได้จัดวางผังไว้ อย่างเป็นระเบียบ					
2.	อาคาร และอาณาบริเวณ โรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย					
3.	บริเวณ โรงเรียนมีความร่มรื่น ร่มเย็นด้วยร่มเงาของ ต้นไม้					
4.	บริเวณ โรงเรียนมีความสวยงามจากไม้ดอกไม้ประดับ					
5.	บรรยากาศภายใน โรงเรียนมีความสงบ ร่มเย็น					
6.	อาคาร โรงอาหารมีความสะอาดและ เป็นระเบียบ					
7.	ห้องน้ำห้องส้วมมีความสะอาดและพอเพียง					
8.	โรงเรียน ได้จัดบริเวณไว้สำหรับเป็นที่พักผ่อนอย่าง พอเพียง					
9.	โรงเรียน ได้จัดบอร์ดเพื่อให้ความรู้ในวันสำคัญและ เทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
10.	โรงเรียน ได้จัดให้มีศูนย์รวมความศรัทธาไว้ให้กราบไหว้ เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ					

ตอนที่ 2.3 กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ชื่อ	รายการ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน					
2.	โรงเรียนจัดให้มีโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
3.	โรงเรียนได้จัดวิทยากรที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน ได้อย่างเหมาะสม					
4.	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมหรือปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น					
5.	กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนได้คำนึงถึงความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม					
6.	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
7.	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียน					
8.	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน					
9.	โรงเรียนได้จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดมารยาท / สวดสรภัญญะ					
10.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชา/อุปสมบทหมู่ในโอกาสพิเศษต่างๆ					

ตอนที่ 2.4 การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียน นักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรม

ข้อ	รายการ	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	โรงเรียนได้แจกเอกสารระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้โดยทั่วถึงกัน					
2.	โรงเรียนได้ประชุมครูและนักเรียนเพื่อชี้แจงความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ					
3.	ได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้เหมาะสมอยู่เสมอ					
4.	บุคลากรทุกฝ่ายรวมทั้งครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาระเบียบปฏิบัติของนักเรียน					
5.	ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน					
6.	ความเอาใจใส่ของครูในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน					
7.	โรงเรียนได้กำหนดให้มีระบบการควบคุมกันเองในกลุ่มนักเรียนด้วยกัน					
8.	ความเต็มใจของนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน					
9.	โรงเรียนมีวิธีการตัดสินความผิดของนักเรียนด้วยความเป็นธรรม					
10.	โรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัลเป็นแนวทางในการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตาม					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัฒนา คุณธรรม
จริยธรรมนักเรียน นักศึกษา

คำชี้แจง ในการที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้ประสบผลนั้น ผู้ตอบ
แบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าจะต้องดำเนินการอะไรบ้าง จึงจะประสบผลนั้น ผู้ตอบ
แบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าจะต้องดำเนินการอะไรบ้าง จึงจะประสบผลสำเร็จ โปรดแสดงความ
คิดเห็น

1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ควร
ดำเนินการดังต่อไปนี้

.....
.....
.....

2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

.....
.....
.....

3. กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควรดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

.....
.....
.....

4. การกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

.....
.....
.....